

Srdce SPURu tluče pro udržitelný region

Zlínský SPUR proslavily respirátory a roušky. Jako jeden z prvních zareagoval na krizi, kterou způsobil v začátcích pandemie vládní kabinet. V době největší covidové krize rozdál čtyři sta tisíc kusů respirátorů všem potřebným. V očích veřejnosti si vybudoval jméno, které nemá obdoby.

Generální ředitel Tomáš Dudák (46) se přitom do rozhovorů nijak nehrne. Nechová se okázale, sociální sítě ani bubliny rychlých názorů příliš neuznává. Největší příklad má prý ve svém otci, s nímž rodinnou firmu roky vedl. Dnes už se pomalu rozhlíží po svém nástupci.

„Ve SPURu utíká čas strašně rychle. Ještě mi není tolik let, a přesto začínám pociťovat úbytek energie,“ přiznává Tomáš Dudák.

Každý, kdo přijde po něm, to bude mít těžké. SPUR má čtyřicet různých výrobních linek. Na každé se zpracovává jiný materiál. Za dva roky je člověk schopen dobře poznat stěží polovinu. „Najít za sebe člověka bude stejně těžké jako budovat firmu. Je to jeden z mých dalších úkolů,“ přiznává ředitel.

Sám se do důchodu rozhodně nechystá. Rád by se víc věnoval technickému a strategickému rozvoji firmy. Baví jej i nové výzvy z pohledu green dealu. Jeho společnost se mílovými kroky blíží k uhlíkové neutralitě. Pustila se do kovovýroby a začala pěstovat i rajčata. Nově se chystá stavět vlastní energocentrálu.

Výrobu roušek a respirátorů SPUR na podzim utlumil. Pracujete dál na jejich vývoji?

Co se týká filtračních vlastností, je výzkum respirátorů na hranici svých možností. Pracovat se ale dá na lepší prodyšnosti. A také na tom, co s výrobkem po ukončení jeho životního cyklu. Tady však narážíme na velký problém. Použitá pomůcka je biologicky nebezpečný materiál. Obsahuje covid. Přesto máme v šuplíku další vychytávky. Například roušky, které jsou kompostovatelné. Do certifikace se ale zatím pouštět nehodláme. Kvůli klesající poptávce výrobu roušek a respirátorů omezujeme a letos ji budeme muset ukončit úplně.

Firma má v provozu 40 různých výrobních linek. Jaké produkty jsou v kurzu právě teď?

Aktuálně jsou naší prioritou například stavební izolace, které dodáváme do velkoobchodů, nebo chráničky pro optické telekomunikační sítě. Značnou část tržeb tvoří také komponenty pro nábytek. Největším zákazníkem SPURu je švédská IKEA, které dodáváme produkty často vyrobené na základě vlastního výzkumu a vývoje více než osmáct let. Průmyslovým zákazníkům pak nabízíme nejrůznější plastové profily kompletně vyrobené z recyklátů obohacené o minerální plniva, která snižují podíl plastu v konečném výrobku. Například vápenec. Snažíme se vyrábět plastové produkty, které jsou pevné, levné a s co nejmenší uhlíkovou stopou.

Nakolik bude pro vaši společnost hrozbou green deal?

Neřekl bych, že pro nás bude hrozbou. V produkci ochranných podložek na podlahu, které jsou z poloviny tvořeny z rozdrčených PET lahví, nemáme světového konkurenta. Podložky pod kancelářské židle vyrábíme pomocí elektřiny získané ze solárních panelů, vše tedy s minimálním dopadem na životní prostředí. Letos plánujeme vyrobit patnáct procent elektrické energie z vlastních panelů, zbytek nakupujeme od dodavatelů z obnovitelných zdrojů. Ve chvíli, kdy vytápění areálu v Loukách kompletně přejde na odpadní teplo z výroby, dosáhne SPUR v této oblasti uhlíkové neutrality.

Na co je SPUR v poslední době nejvíce hrdý?

Pokud bych měl zmínit jednu věc, byl by to projekt Better Shelter. Jen díky špičkovým vývojářům se podařilo přijít na to, jak vyrobit modulární domek pro uprchlíky, který dnes nabízí přístřeší tisícům rodinám v krizových centrech po celém světě. V celosvětovém měřítku jde přitom o naprostý unikát. Roční kapacita výroby je přes dvacet tisíc domků. Uvnitř plastových panelů, které přežijí extrémní vedra i ničivé mrazy, se dá topit, vařit i zamknout. Na místo určení se přepravuje ve dvou krabicích, které dohromady váží sto šedesát kilogramů. Čtyři lidé jej dokážou složit za čtyři hodiny bez

jakéhokoliv náradí. SPUR kvůli výrobě střešních a bočních panelů pro Better Shelter postavil vloni na jaře novou halu a zprovoznil robotickou lisovnu. Vše za pouhých pět měsíců.

V loňském roce jste překvapili hned dvakrát. Znovu, když jste se ve velkém pustili do pěstování rajčat. Jak to jde dohromady s plastem?

Chceme mít ve svém portfoliu produkty, které dokážou působit v případě recese jako protiváha. Navíc je jen málo důležitějších produktů, než je zdravá a čerstvá zelenina bez pesticidů, pěstována nejmodernějším a ekologicky udržitelným způsobem. Koupě skleníků pro hydroponické pěstování zeleniny pro nás byla krokem do neznáma. Přesvědčil nás až tým managementu farem vedený Jiřím Stodůlkou, který po akvizici zůstal ve skupině farem jako společník. Příležitost na trhu, volné peníze a obava z inflace nakonec SPUR přiměla investovat do zemědělství miliardu. Stali jsme se největším pěstitelům rajčat ve sklenících v ČR.

Daří se vám? Jaká byla vloni úroda?

Věděli jsme, že existuje reálná hrozba nakažení rostlin agresivním virem ToBRFV. Navíc těsně před podpisem smlouvy od původního vlastníka, zlínské skupiny NWT, jsme zjistili, že elektrárna Dětmarovice zásobující největší čtrnáctihektarový skleník Bezdínek u Bohumína odpadním teplem, ukončí v únoru 2023 svou činnost. Nezbyvá nám, než postavit na severu Moravy velkou energocentrálu s kogeneračními jednotkami, ze které získáme elektrickou energii, teplo ale i oxid uhličitý z vyčištěných spalin, které rostliny potřebují pro fotosyntézu. S další nákladnou investicí jsme původně nepočítali. Vzhledem ke kolísajícím cenám energií to ale bylo zřejmě jen otázkou času.

Každým rokem se SPUR pustí minimálně do jedné akvizice. Kdy jste se pro ně nadchl?

Že se dá růst i jiným způsobem, než pouze z vlastních zdrojů, jsem si poprvé vyzkoušel před deseti lety. Tehdy jsem koupil svou první společnost, která se zabývala výrobou plastových obalů a zaměstnáváním osob se ZTP. Už v té době vedení SPURu přemýšlelo o tom, že podnikání musí mít větší smysl než jen vydělávat peníze jednomu vlastníkovi. Veškerý zisk jsme znovu investovali a firma rostla každým rokem v průměru o čtrnáct procent. Ještě v roce 1999 přitom vydělávala společnost za rok tolik, kolik dnes vydělá za měsíc.

Angažujete se celkem v 15 firmách, z toho ve třech neziskovkách. Není to příliš?

Byznys vnímám jako správu majetku, který vytváří určité zázemí lidem, jenž v něm působí. Cítím povinnost svou příležitost regionu vrátit. Tomáš Baťa se nesnažil o nic jiného. Potřeboval vybudovat dobře fungující infrastrukturu se zázemím pro lidi, aby mohl fungovat jeho byznys. Pak to byly spojitě nádoby. V tuto chvíli dokončujeme další transakci. SPUR kupuje menší plastikářskou firmou z regionu, jejíž zakladatelé odcházejí do důchodu. Podobných nabídek máme v současné době několik.

SPUR dá hodně na firemní kulturu. Jak jdete ostatním příkladem vy sám?

V rámci dvacetičlenného týmu, který tvoří top management, mi záleží nejen na kolezích, ale i jejich rodinách.. Zajímá mě, jak se mají manželky i jejich děti, zda se nepotýkají s problémy, případně, jak jim s nimi můžeme pomoci. Věřím tomu, že když se snaží dobře chovat vedení, tak se chovají dobře i lidé ve firmě. Snažíme se to dělat přirozeně a poctivě. Ostatně představenstvo firmy skutečně tvoří několik členů jedné rodiny. Zaměstnanci ve firmě často pracují desítky let, nezřídka napříč generacemi. Pojem rodinná firma u nás v tomto případě základní význam zcela přesahuje.

Tomáš Dudák, generální ředitel SPUR, a.s.

- Tradiční plastikářská společnost SPUR vznikla v roce 1992 transformací Zlínského chemického výzkumného ústavu, který založil v roce 1934 Tomáš Baťa. Prvním ředitelem společnosti byl chemik Zdeněk Dudák
- Jeho syn Tomáš vystudoval Střední průmyslovou školu kožařskou a UTB ve Zlíně, obory Podniková ekonomika a Technologie zpracování plastů. Do firmy nastoupil záhy po škole

- Postupně šéfoval několika různým oddělením ve firmě, v roce 2011 se stal oficiálně generálním ředitelem. Až donedávna se podílel na řízení firmy společně s otcem, v posledních pěti letech ale Zdeněk Dudák svou činnost ve firmě výrazně omezil
- SPUR dnes zaměstnává 350 lidí. Kromě roušek a respirátorů vyrábí plastové desky jako například podložky pod židle, plastové trubky a profily, izolační, obalové a reflexní materiály, nouzové přístřešky pro bezdomovce i komponenty pro výrobu domků pro uprchlíky
- Část výrobních technologií si SPUR nechával vyrábět na zakázku v Asii. Díky vlastní strojírně od roku 2020 už přesměroval část výroby do Zlína. Interní tým výzkumu a vývoje flexibilně reaguje na aktuální trendy trhu a úzce spolupracuje s UTB ve Zlíně. SPUR je držitelem Čestného uznání Inovační firma Zlínského kraje 2021
- Rodinná firma finančně podporuje řadu sociálních projektů a organizací (nadaci Dobrý anděl, zlínskou Naději i ranou péči Educo, seniory v ČR nebo jednotlivé akce organizované v regionu, např. Zlín Film Festival). V době největší krize rozdala přes 400 tisíc respirátorů zdarma.
- Plastikářská firma SPUR je generálním partnerem byznys konference FENOMÉN, kterou třetím rokem organizuje zlínská vzdělávací agentura CE-PA. Letos se koná 24. března. Jedním z řečníků, který pohovoří o zkušenostech s podnikáním, bude také zástupce SPURu

Autor: Marie Urubková